

Rumunský Banát – pozvánka nejen do nové oblasti lezení

Jistě jste už slyšeli o českých vesnicích v Banátu. Východní část této oblasti leží v Rumunsku, na hranici se Srbskem.

V květnu 2017 jsme se v čele s Honzou a Pepčou Nestlerovými rozhodli podpořit atraktivitu zdejší turistiky a po dohodě s místními jsme se s vrtačkami, chemickými kotvami, hromadou nýtů, borháků a jiným materiálem, vydali do Eibenthalu, jedné z banátských českých vesnic. Na místě jsme vytypovali vhodné skály, dohodli se s ochránci přírody a se starostou (po Rumunsku – všichni o tom musí vědět, ale oficiálně nikdo neví nic. A co je hotové, to už nikdo nezakáže). Během pěti dnů jsme společně vyčistili terén a udělali 24 zajištěných cest ve třech sektorech. Naše pracovní horolezeckou skupinu vytvořili bráchové Nestlerovi, Pepa Hátle, Radek Cába Capulič a my holky, Markéta Bindicsová, Gabča Nestlerová. Druhá část naší výpravy, Lukáš Chalupecký s Tamarou Kučerovou za pomoci Gabči Nestlerové, vytypovala a označila tři místní MTB trasy.

Co se týká lezení, to je pojato tak, aby si zalezli všichni. Převážná většina cest je lehká, ohodnotili jsme je od 2 až 8- (skály tvoří hrubozrnný slepenec, podobný Meteore). Všechny cesty jsou zajištěné střídavě především lepenýma borhákama nebo nýty s planžetou, aby se linie cest vedených blízko sebe nepletla. Ukončené jsou vždy řetízkem. Všechny nástupy jsou vyčištěné, prořezané od stromů i křoví. Pod skálami se dá pěkně posedět na sluníčku i ve stínu. Užijete si krásné výhledy na Dunaj a okolní kopce. Pokud vím, z místních nikdo neleze, tak se letos v květnu chystáme cesty zkontrolovat, vyčistit nálet a hlavně pokračovat v práci a připravit další oblast. Samotný terén je vybudován za rumunskou vesnicí Svinica, kde žije naprostá srbská většina. Je tam místo na parkování, malý obchod a hospoda. Přístup ke skalám je pohodlný, pěšinou po louce k nim dojdete za 10 minut. Skály se nachází v dojezdové blízkosti českých vesnic, kde doporučujeme bydlet, nejbližší je Eibenthal. Připravili jsme jednoduchého průvodce s popisem přístupu i jednotlivých cest a doufáme, že bude brzy rozšířen. Snad si na ty skály párkrát za rok někdo sáhne.

V okolí Eibenthalu, na skalách navštěvované jeskyně Ponicova (největší jeskyně v Dunajské soutěsce), jsou i další dva zajištěné terény, které udělali rumunští lezci (cca 20 cest). Jeskyně je průchozí až k Dunaji, odkud se dá pokračovat lodí. Lezecký terén se nachází nad jejím horním (suchým) vstupem. Musíte trochu hledat.

Banát je první počín, ve kterém budeme letos pokračovat, potenciál v okolí je. Lákají nás vápencové skály nad Dunajem, ale na ty nám ochránci zatím nedovolili sáhnout, celá oblast tvoří národní park. Jsme si vědomi toho, že kvůli 24 cestám, se za lezením nejezdí. Na dva dny tyto tři nové sektory program zajistí a Banát je ideální dovolená třeba i pro rodinu s dětmi, nabízí spoustu jiných aktivit. Zajet sem můžete na průzkum třeba z vyhlášených rumunských oblastí, jako jsou např. Baile Herculane - Herkulovy lázně (350 cest), kde pobyt příjemní horké prameny, do Eibenthalu je to jen 63 km a o 10 km dál pak terén Balea Cernei, zde si vyberete z dalších 300 cest.

Nejzajímavější pro návštěvníky Banátu zůstane asi i nadále turistika, případně cykloturistika, ale jako zpestření levné dovolené v prostředí s atmosférou tradičních českých vesnic, a to bych ráda zdůraznila, jistě i tento malý terén přispěje.

Základní myšlenkou, proč jsme se do toho dali, je podpora místních obyvatel, aby se udržely tyto živé skanzeny našich krajanů. To považujeme za přidanou hodnotu této skromné nabídky lezení. Pomoc jim na štěstí přichází i z jiných směrů, ať už je to organizace Člověk v tísni, ale zejména několik skupin a jednotlivců, tady vyzdvihnou zejména Jirku Řeháka, který pro udržení českých vesnic aktivně pracuje již mnoho let.

V této části Rumunska je bezpečno, nemusíte se bát vykradení auta či jiných problémů. Pokud se chováte slušně, jsou místní lidé velmi milí a přátelští. Jste pro ně příjemným zpestřením jejich každodenního, trochu izolovaného života. Když u nich utratíte nějaký ten peníz za ubytování, skvělou

stravu, kořalku anebo za nákup medu, domácích propolisových mastí či tinktur, nasušené mateřídoušky do čaje nebo domácího sýra, budou spokojeny obě strany. Bydlet můžete u krajánků, doporučujeme domluvit si polopenzi. Platit se dá českými korunami. Seznam chalup najdete zde <http://www.banat.cz/ubytovani.htm>

Vesnice jsou zasazeny v čisté přírodě, mezi nimi vedou stezky přes kopce a údolí po vozových cestách a pěšinách, po horských pastvinách i hlubokých lesích. Cestou narazíte na místní salaše, kde se dá domluvit nocleh. Nádherné jsou zdejší krasové jeskyně či projížďky po Dunaji sevřeném skálami...

Návštěvu doporučujeme od května do konce října.

Něco z historie:

Banát byl rakouskou hraniční provincií patřící Uhersku. Nejjižnější hornatá část mezi řekami Dunajem a Nerou byla liduprázdnou divočinou. Protože se zalidnění tohoto kraje jevílo strategickou i hospodářskou nutností, bylo do Čech vysláno několik agentů, aby zajistili kolonisty. Nabízené podmínky pro lidi, kteří žili ve své vlasti v bídě, byly dost lákavé, slibovaly dříví na vystavění domů zdarma, vlastní pole a slušné výdělky. Do „zaslíbené země“ se tedy zač. 19. století začaly pěšky nebo povozy stěhovat celé rodiny. Mnoho jich cestou zahynulo, ale vše trpělivě snášeli, protože byli plní naděje na lepší život. Skutečnost byla však jiná. Vystěhovalci byli přivedeni do zalesněných kopců, kde napřed museli vykácet stromy a teprve potom obdělávat půdu. Hořce oplakávali své chaloupky, které zanechali ve vlasti. Cesta zpět nepřipadala v úvahu, začali tedy pilně pracovat. Přes těžké začátky vzniklo v rumunském Banátu několik vesnic a tím se začaly psát dějiny zdejších českých osad.

Bohužel život zde poslední roky opět skomírá. Mladí lidé nemají v odříznutých oblastech pracovní uplatnění a vesnice se vylidňují. Některé jsou dokonce z 50% prázdné. Jedinou šancí, jak vesnice udržet živé, je turistický ruch. Návštěva a využití služeb českých krajanů v rumunské části Banátu je pro ně jednou z nejlepších forem pomoci, bez které se tyto vesnice již dlouho neudrží. Využijte domácí stravu místních, jsou to vlídní a zajímaví lidé. A věřte, že banátští Češi si dobrých hostů opravdu umí vážit, umí s nimi i přátelsky posedět a poveselit se jako málokdo jiný.

Informace částečně čerpány z webů:

<http://www.dovolena-banat.cz/o-nas.html> a <http://www.banat.cz/index.htm>

Horám zdar a skalám obzvlášť, Markéta Bindicsová